

5. zadanie – osobný dokument a jeho príbeh

- Spracovať osobný dokument rodinného príslušníka/príslušníčky (min. o generáciu staršieho/ej) – napr. fotografia, povolávací list, výučný list, diplom, osobná korešpondencia, denník etc.
- Pasportizácia dokumentu (čo to je, kto vydal, kedy, popis)
- Osobný príbeh respondentu, ktorý sa viaže k danému dokumentu zaznamenať a dať do kontextu „veľkých“ udalostí (táto časť má mať rozsah 2-3 normostrany)
- Odovzdať do Odevzdávarny do 29.5.2016 (do 23.59)

**Kolektívna historická pamäť.
Slovensnosť ako súčasť historickej
pamäte**

Verbalizácia minulosti a jej interpretácia
na kolektívnej úrovni.

Nositeľ

Malá **sociálna** skupina:

- Medziosobná komunikácia
- Spoločné povedomie o skupine
- Skupina je založená na dôvere a pozitívnych emóciách
- Členovia majú spoločný základný obsah pamäte/povedomia – spoločný základný repertoár

- **Folklórna skupina (Alan Dundes):**
 - Skupina pozostáva z dvoch alebo viacerých členov;
 - členovia majú spoločný znak;
 - členovia poznajú „spoločné jadro“ tradície;
 - členovia skupiny majú pocit spoločnej identity.

Prenos sociálnej pamäte podľa P. Burkeho

- Ústna tradícia
- Tradičná historiografia
- Obrazy
- Správanie
- Priestor

Písmo vs. naratív

- Spoločnosti bez písma
 - Slovo ako autorita
- Spoločnosti písma
 - text ako autorita

Folklór

- Cyklus zvykov a sviatkov

Jízda králů

Dostupné z: <http://www.amber-trail.cz/cz/fotky/programy/39.jpg>,

17. 4. 2016.

Minulosť v prozaickej slovesnosti

- To, čo daná spoločnosť považovala za dôležité
- Reflexia diania cez vlastnú optiku („zdola“, malé dejiny)
- Štylizácia

- Tradičná prozaická slovesnosť: Matej Korvín, turecké vpády, zbojnícka tematika, Jozef II., pobielohorské obdobie, vojny s Pruskom, Francúzskom, Švédskom, revolučné roky 1848/49...
- Migrujúce motívy

O. Sirovátka: štylizácia dejín v slovesnom folklóre

- V čase

„Rabovali Turci až do Bielej Hory,
zvolenskej rychtárky dve deti zajali....“

Dostupné z: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/1554/Medvecky_Sto-slovenskych-ludovych-balad-Historicke/4#ixzz45oTgJqMi, 14. 4. 2016.

O. Sirovátka: štylizácia dejín v slovesnom folklóre

- V téme

„Šudy Katarínku do hintova dali,
Šudy Tomášeka pod koč uviazali.“

Dostupné z: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/1554/Medvecky_Sto-slovenskych-ludovych-balad-Historicke/4#ixzz45oURySEF, 14. 4. 2016.

- V charaktere

„V izbe vám ja nedám, tam veľa hostí mám,
v komore vám nedám, tam veľa striebra mám;

Dajte že nám, dajte, aspoň predo dvercí,
aspoň predo dvercí, na hnilom pazdercí.“

Dostupné z: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/1554/Medvecky_Sto-slovenskych-ludovych-balad-Historicke/4#ixzz45oYTO000, 14. 4. 2016.

O. Sirovátka: štylizácia dejín v slovesnom folklóre

- V priestore

„Domov sestra moja, k tej našej materi,
žeby som neumrel v tej tureckej zemi.“

Dostupné z: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/1554/Medvecky_Sto-slovenskych-ludovych-balad-Historicke/4#ixzz45oUzwrf, 14. 4. 2016.

- V estetike:

(napríklad) Anonymného rozprávača strieda dialóg matky s deťmi.

20. storočie v súčasnej prozaickej slovesnosti

Příjde babka po letech na národní výbor a vztyčí ruku a pozdraví: „Heil Hitler!“

Starosta se podiví a povídá: „Babi to jste si trochu spletla dobu, ne?“

Babka na to: „Dobu možná, ale Vás ne!“

Príde babka na úrad a pozdraví úradníkovi:
„Češť práci súdruh!“

Úradník odpovedá: „Babička, vy ste si poplietli dobu?!?“

Babička odpovedá: „Dobu možno, ale teba, súdruh, nie!!!“

Súčasn  prozaick   anre

- Vystupujúce ako nepravdiv 
- Vystupujúce ako pravdiv 

Čo a ako reflektujú?

- Dianie, osobnosti, každodennosť, charakter doby (režim, ideológia...)

Masaryk: „Ty krávo, mě už z těch ratanovejch křesel bolí prdel, seru na to dneska, vole.“

Čapek: „Já už taky musím za psem, ty vole, jinak mi to tam zechčije a Olga se posere.“

Masaryk: „Ty máš čokla, vole?“

Čapek: „Jo, píšu vo tom takovou píčovinu pro fakany.“

Masaryk: „A kreslí ti to brácha, jo?“

Čapek: „Bráchu mrdám, vole, čokla snad ještě nakreslím, né?“

Masaryk: „Seš kretén, vole...(smích).“

Osoby a obsadenie

Kto bola Ľuba Hermanová?

A sfinga ukázala prstom.

A Reagan sa pýta: „Ja?“

„Nie“

No dobre. Oddýchol si.

Zas ukázala prstom a Brežnev sa pýta:

„Ja?“

Oddýchol si, sfinga hovorí nie.

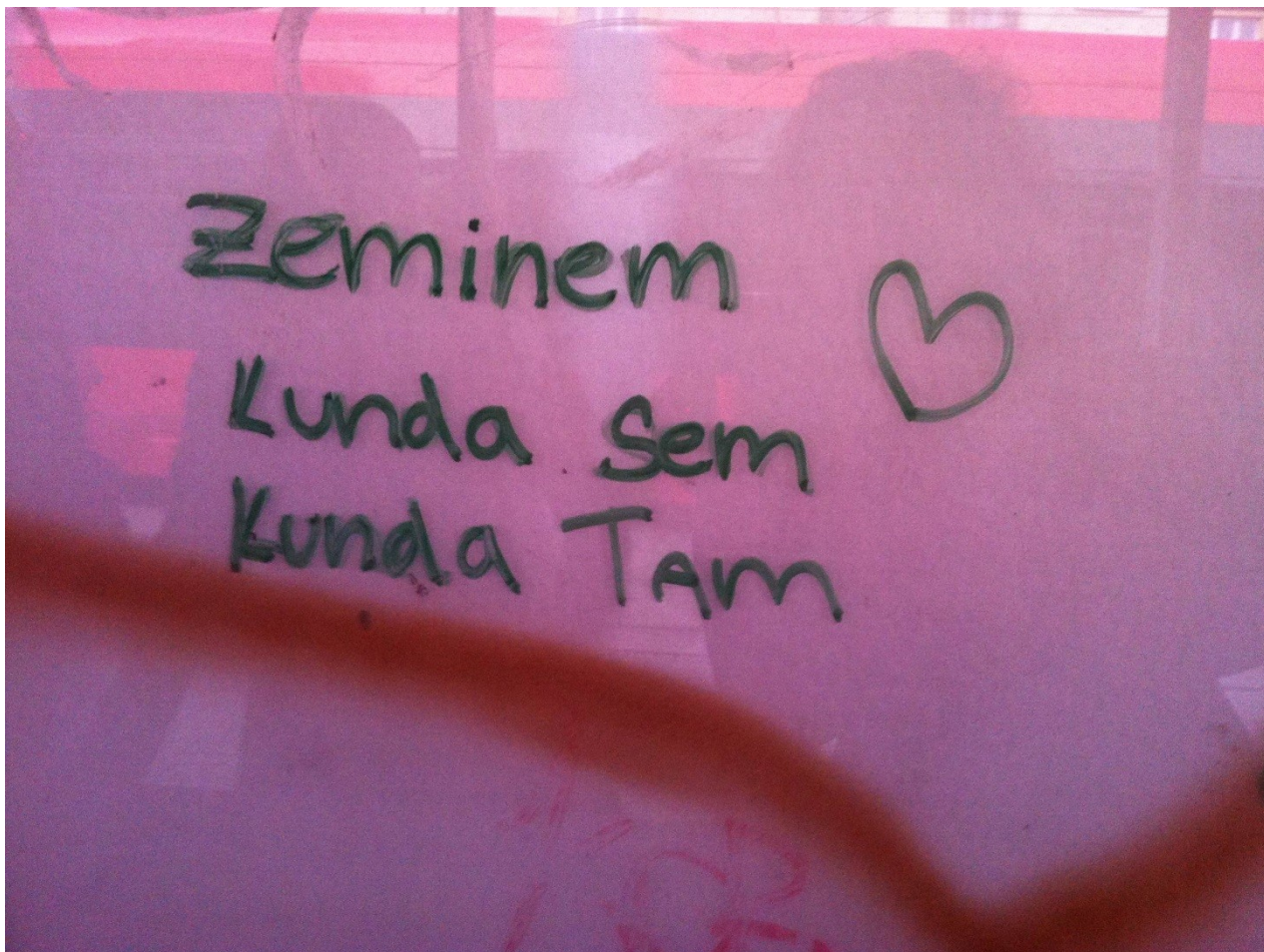
A teraz Husák hovorí: „Ja?“

Sfinga pokývala. A Husák prišiel bližšie a sfinga povedala:

„Pozdrav Ľubu Hermanovú.“

Politické/historické v súčasnej slovesnosti

- Anekdota (Oldřich Sirovátka, Marta Šrámková, Dagmar Klímová)
- Fámy (Jean-Noël Kapferer)
- Konšpirácie (Zuzana Galiová-Panczová)
- Mestské povesti (Petr Janeček)
- Protofolklór (Bohuslav Beneš)

Zeminem. Trnavské mýto, Bratislava, apríl 2016.

Mýtizácia osobností

Jozef Danglár Gertli: TGM.

Dostupné z:

<https://tlacovespravy.files.wordpress.com/2012/01/danglar-jozef-gertli.jpg>, 17. 4.

2016

Jozef Danglár Gertli:
Štefánik.

Dostupné z: https://encrypted-tbn2.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcStqR0Ljvqqrkt_WttaYv2MTnZsacqUTdNDaF3VSi6dXxEJsv3n, 17. 4. 2016

Mýtizácia osobností

- M. Eliade
 - zvláštny pôvod hrdinu
 - dieťa so zvláštnymi schopnosťami
 - nepriateľský/neschopnejší bratia
 - hrdinský boj
 - predvídanie smrti
 - družka alebo milenka

Vanovičová Zora: *Autorita symbolu*. Bratislava:
Ústav etnológie SAV, 2014.